

PHÂN TÍCH DIỄN BIẾN TÂM TRẠNG NHÂN VẬT UY-LÍT-XƠ TRONG ĐOẠN TRÍCH UY-LÍT-XƠ TRỞ VỀ (TRÍCH Ô-ĐI-XÊ – SỬ THI HI LẠP)

1. Dàn ý phân tích tâm trạng nhân vật Uy-lít-xơ trong đoạn trích Uy-lít-xơ trở về (trích Ô-đi-xê - sử thi Hi Lạp)

a. Mở bài:

- Giới thiệu về sử thi Hô-me-rơ và đoạn trích Uy-lít-xơ trở về.
- Giới thiệu khái quát về nhân vật Uy-lít-xơ, gọi tên những diễn biến tâm lí của nhân vật: Là nhân vật chính của đoạn trích với những diễn biến tâm trạng phong phú trong cuộc đoàn tụ cùng vợ con.

b. Thân bài:

- Sự xuất hiện Uy-lít-xơ trong đoạn trích:
 - + Giả bộ làm người hành khất.
 - + Chiến thắng trong cuộc thi bắn cung.
 - + Giết chết bọn cầu hôn và giai nhân phản bội.
- Là con người tài giỏi, trí tuệ, vượt qua những thử thách khó khăn với niềm khát khao, mong mỏi được trở về đoàn tụ cùng vợ con.

- Tâm trạng của Uy-lít-xơ trước sự lạnh lùng của vợ:

- + Khi còn trong bộ dạng của kẻ hành khất:
 - Không cho nữ hầu Ô-ri-cle nói ra dấu hiệu chiếc sọ vì đang có trong đầu một suy nghĩ khôn ngoan.
 - Hồi hộp chờ mong sự đón nhận của vợ, mong chờ những câu nói của vợ.
 - Mặc cảm trước bộ dạng hiện tại của mình, bản thủ, rách rưới.
 - Có chút hờn dỗi khi vợ không nhận ra mình: Mẹ con khinh cha chưa nói “Đích thị là chàng rồi”.
 - Tin tưởng vào sự thông minh của người vợ mình, có niềm tin tuyệt đối về sự đoàn tụ: "Thế nào rồi mẹ con cũng sẽ nhận ra, chắc chắn vậy".

→ Uy-lít-xơ hồi hộp chờ mong sự đón nhận của vợ, bình tĩnh, nhẫn nại, tin tưởng vào sự thông minh và chung thủy của vợ. Tuy nhiên, vẫn có sự chạnh lòng, hờn dỗi, trách móc trước sự lạnh lùng, sắt đá ấy.

- + Khi tắm xong, chàng đẹp như một vị thần nhưng vẫn không được đón nhận:

- Nghi ngờ sự sắt đá của vợ: Thần núi đã ban cho nàng một trái tim sắt đá, một người đàn bà khác chắc không bao giờ có gan ngồi cách xa chồng như thế.
- Tỏ ra giận dỗi trước sự lạnh lùng, sắt đá của vợ: Nhờ nữ hầu kê cho một chiếc giường để ngủ một mình.
- Tự tin vượt qua thử thách về chiếc giường một cách dễ dàng vì chính chàng là chủ nhân của nó.

→ Sau những nghi ngờ, giận dỗi, Uy-lít-xơ đã tự tin vượt qua thử thách của vợ.

- Tâm trạng của Uy-lít-xơ khi vượt qua thử thách và đoàn tụ cùng vợ con:

+ Xúc động vô cùng trước những lời nói yêu thương của Pê-nê-lốp.

+ Ôm lấy người vợ thân yêu mà khóc dầm dề.

→ Uy-lít-xơ xúc động, hạnh phúc, nghẹn ngào trong giây phút đoàn tụ.

- Nghệ thuật thể hiện diễn biến tâm trạng:

+ Miêu tả tâm lí nhân vật qua hành động, lời nói.

+ Sử dụng các định ngữ, biện pháp so sánh,...

+ Ngôn ngữ trong sáng, giọng kể chậm rãi.

c. Kết bài:

- Khái quát diễn biến tâm trạng của nhân vật Uy-lít-xơ: Từ hồi hộp mong chờ, bình tĩnh, nhẫn nại đến hờn dỗi trách móc và cuối cùng là niềm xúc động, nghẹn ngào.

- Đánh giá về con người Uy-lít-xơ qua diễn biến tâm trạng đó: Nhẫn nại, cao quý, hết lòng vì gia đình.

2. Phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật Uy-lít-xơ trong đoạn trích Uy-lít-xơ trở về (trích Ô-đi-xê - sử thi Hi Lạp)

Sử thi Ô-đi-xê - một tác phẩm nổi tiếng trong nền văn học của Hy Lạp, một tác phẩm được chấp bút bởi tác giả Hô-me-rơ, nội dung kể về một cuộc hành trình trở về quê hương và đoàn tụ với gia đình của chàng Uy-lít-xơ sau khi hạ thành Tơ-roa. Đoạn trích "Uy-lít-xơ trở về" đã tái hiện lại cảnh đoàn tụ của gia đình Uy-lít-xơ và đặc biệt tác giả đã vô cùng thành công trong việc miêu tả diễn biến tâm trạng của Uy-lít-xơ, tạo ấn tượng cho người đọc.

Để trở về quê hương, Uy-lít-xơ đã đóng giả làm người hành khất, chàng còn nhận ra được âm mưu của bọn người xấu, bọn cầu hôn muốn chiếm đoạt tài sản của gia đình chàng. Chàng bày mưu tính kế, tiêu diệt được kẻ thù, chiến thắng tất cả và trở về ngôi nhà của mình vẫn trong hình hài người hành khất. Uy-lít-xơ kiên nhẫn chờ đợi sự đón tiếp của người vợ, chàng cũng mặc cảm với chính mình, bởi lúc này người chàng mặc bộ quần áo "bẩn thỉu, rách rưới", nhưng không nguôi nổi mong ngóng người vợ thân yêu nhận ra mình.

Suốt 20 năm trời lênh đênh, phiêu bạt nơi chân trời góc bể, động lực duy nhất để Uy-lít-xơ vượt qua bao khó khăn, thử thách để tìm đường trở về quê hương là mong muốn được đoàn tụ cùng vợ con. Kể cả khi đã trở về quê hương, chàng vẫn phải trải qua thử thách tiêu diệt bọn cầu hôn đang có mưu đồ chiếm đoạt tài sản để bảo vệ hạnh phúc gia đình. Uy-lít-xơ là người khao khát hơn ai hết giây phút đoàn tụ cùng vợ con, được gần gũi, yêu thương vợ. Nhưng có lẽ điều Uy-lít-xơ không ngờ tới là thử thách cuối cùng với chàng lại là thử thách trước Pê-nê-lốp – người vợ yêu quý của mình. Pê-nê-lốp vốn đã tắt hi vọng vào sự trở về của chồng sau hai mươi năm đằng đẵng, không tin rằng Uy-lít-xơ đã trở về nên tỏ ra rất lạnh nhạt. Hơn nữa, Uy-lít-xơ đang ở trong bộ dạng một người hành khất khiến Pê-nê-lốp càng không tin tưởng. Để chinh phục được trái tim "sắt đá" và khiến vợ tin tưởng mình chính là Uy-lít-xơ, chàng đã phải rất kiên nhẫn chờ đợi. Đối diện với thái độ thờ ơ, lạnh nhạt của vợ, Uy-lít-xơ vẫn "cao quý và nhẫn nại". Khi Tê-lê-mác lên tiếng trách cứ Pê-nê-lốp vì không nhận ra bố, chàng vẫn rất bình tĩnh giải thích cho con hiểu về sự nghi ngờ tất yếu của mẹ.

Trước sự lạnh nhạt của người vợ, chàng đã vô cùng đau xót, nhưng vẫn bình tâm, chờ đợi, bởi chàng hiểu người vợ của mình. Chàng có một chút tủi hờn khi mà người vợ đứng xa mình, còn không có ý định nói chuyện với mình. Khi Tê-lê-mác - người con trai yêu dấu đã lên tiếng trách móc mẹ vì "tàn nhẫn, độc ác", không chịu nhận cha, nhưng Uy-lít-xơ đã

ngăn con làm điều đó, chàng đã nhẩn nại, mỉm cười với con. Sau khi tắm rửa xong, ai ai cũng phải công nhận chàng "đẹp như một vị thần", ấy vậy mà người vợ của chàng vẫn thờ ơ, Uy-lít-xơ đã không khỏi tủi hờn trước trái tim "sắt đá" của vợ mình. Chàng giận dữ, rồi sau đó gợi ý cách chứng minh mình là chồng của nàng. Chàng nhờ nữ mẫu kê riêng một chiếc giường để ngủ riêng. Chàng đã không khỏi bất ngờ và giật mình khi nghe chính người vợ của mình bảo nữ mẫu kê chiếc giường của họ cho chàng. Bởi chàng biết bí mật về chiếc giường, chàng đã giải thích cho vợ nghe về bí mật, rằng một trong bốn chiếc chân giường làm bằng gốc cây ô liu nên không di chuyển được. Sau lời đó, chàng đã nhận được cái ôm chầm của người vợ thân yêu. Cảm xúc hạnh phúc của chàng được nâng tới đỉnh điểm khi người vợ đã chấp nhận chàng, họ ôm chầm lấy nhau trong sự hạnh phúc vô bờ bến, chàng cẩn thận nghe từng câu chuyện giải bày của vợ. Sau bao năm xa cách, Uy-lít-xơ vẫn chứng minh được tấm lòng của mình với vợ, chàng là không chỉ là một con người thông minh mà còn là một người chồng yêu thương vợ sâu sắc.

Như vậy, chỉ qua một đoạn trích nhưng Hô-me-rơ đã diễn tả rất sâu sắc hai ý tưởng trí tuệ và tình yêu thủy chung của người Hy Lạp đương thời. Nổi bật trong đoạn trích là hình tượng nhân vật Uy-lít-xơ với những cung bậc cảm xúc đa dạng được diễn tả rất tinh tế, tự nhiên, hấp dẫn. Diễn biến tâm trạng của Uy-lít-xơ trong đoạn trích giúp bộc lộ vẻ đẹp của nhân vật, đồng thời cho thấy tài năng nghệ thuật của tác giả Hô-me-rơ.

3. Viết đoạn văn ngắn trình bày cảm nhận của em về nhân vật Uy-lít-xơ trong đoạn trích Uy-lít-xơ trở về (trích Ô-đi-xê - sử thi Hi Lạp)

Sử thi "Ô-đi-xê" ra đời trong bối cảnh người Hy Lạp bắt đầu công cuộc chinh phục biển cả để mở rộng địa bàn sinh sống của mình. Để chinh phục được đại dương bao la song cũng tiềm tàng nhiều hiểm nguy rình rập ấy, con người không chỉ cần đến sức mạnh thể chất và lòng quả cảm mà còn cần đến trí tuệ, sự khôn ngoan, tinh táo. Đây cũng là thời kỳ xã hội Hy Lạp bước vào chế độ chiếm hữu nô lệ, tổ chức sinh hoạt cộng đồng theo chế độ công xã thị tộc dần thay thế bằng tổ chức gia đình và hôn nhân một vợ một chồng. Điều đó đòi hỏi mỗi người phải có tình yêu thủy chung của vợ chồng, cùng sự gắn bó với quê hương, xứ sở. Hai phẩm chất thời đại của con người Hy Lạp: trí tuệ và thủy chung đã được thể hiện tinh tế qua hình tượng nhân vật Uy-lít-xơ trong đoạn trích "Uy-lít-xơ trở về". Khi trở về và nhận ra ý muốn thử thách của Pê-nê-lốp, Uy-lít-xơ mỉm cười. Nụ cười đó như một dấu hiệu kín đáo để chấp nhận thử thách của vợ, đồng thời cũng như một lời nhắn nhủ tới vợ: chàng luôn tin tưởng vợ, tin vào tài năng cũng như trí tuệ của vợ. Uy-lít-xơ mỉm cười cũng vì chàng tin vào trí tuệ của bản thân, tin rằng mình nhất định sẽ vượt qua được thử thách. Trước hết, chàng đi tắm rửa để rũ bỏ bộ dạng của một người hành khất. Đây là bước đầu tiên để Uy-lít-xơ chiếm lại lòng tin của vợ. Tuy vậy, sau khi tắm rửa xong và lúc này Uy-lít-xơ "đẹp như một vị thần" nhưng Pê-nê-lốp vẫn không thay đổi thái độ với chồng, Uy-lít-xơ liền đau khổ và cất lời trách vợ "sắt đá", đồng thời yêu cầu nữ mẫu để mình ngủ riêng. Kỳ thực, ngay từ khi nghe lời gợi ý của vợ: "những dấu hiệu riêng... chỉ hai người biết với nhau", Uy-lít-xơ đã liên tưởng ngay đến bí mật về chiếc giường cưới. Và vì thế, lời trách của chàng như một chìa khóa gợi mở để hai người cùng nhận ra nhau. Đồng thời, đây cũng là một phép thử với Pê-nê-lốp: Liệu rằng chiếc giường kiên cố do chính chàng đóng kia trong ngày cưới của hai người có bị chuyển dời, và liệu Pê-nê-lốp có còn giữ nguyên vẹn sự chung thủy với chàng? Chỉ một lời trách cứ nhưng cũng thể hiện thái độ trân trọng của Uy-lít-xơ với hạnh phúc gia đình. Sau những lời miêu tả chi tiết của Uy-lít-xơ về chiếc giường, đến lúc này Pê-nê-lốp đã nhận ra chàng và khẳng định người trước mặt đúng là Uy-lít-xơ. Và quả thật, trí tuệ và tình yêu, sự tin tưởng vợ đã giúp chàng đã chiến thắng. Lúc này đây, Uy-lít-xơ hạnh phúc tột cùng, chàng "ôm lấy vợ, khóc đầm đề" sau hai mươi năm đoàn tụ. Đó là niềm hạnh phúc khi được cảm nhận một tình yêu thủy chung, được tận hưởng hạnh phúc gia đình.